

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

P9_TA(2021)0453

Plan działania w zakresie własności intelektualnej wspierający odbudowę i odporność UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2021 r. w sprawie planu działania w zakresie własności intelektualnej wspierającego odbudowę i odporność UE (2021/2007(INI))

(2022/C 205/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie strategii farmaceutycznej dla Europy (COM(2020)0761),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. zatytułowany „Europejska strategia w zakresie danych” (COM(2020)0066),
- uwzględniając komunikat Komisji z 25 listopada 2020 r. pt. „Pełne wykorzystanie potencjału innowacyjnego UE. Plan działania w zakresie własności intelektualnej wspierający odbudowę i odporność UE” COM(2020)0760,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 17 ust. 2 (zwana dalej „Kartą”,
- uwzględniając Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego ⁽¹⁾,
- uwzględniając Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (porozumienie TRIPS) zawarte na forum WTO,
- uwzględniając Akt genewski Porozumienia Lizbońskiego w sprawie nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO), który wszedł w życie 26 lutego 2020 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/933 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 469/2009 dotyczące dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. zmieniającą dyrektywę 2001/83/WE w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczącą praw własności intelektualnej ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 175 z 20.6.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 271 z 24.10.2019.

⁽³⁾ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 153 z 11.6.2019, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 34.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 157 z 30.4.2004, s. 45.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

- uwzględniając dyrektywę 98/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 1998 r. w sprawie prawnej ochrony wzorów⁽⁸⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych⁽⁹⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z badania sektora farmaceutycznego z 2009 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z analizy przeprowadzonej na poziomie przedsiębiorstw, sporządzone w lutym 2021 r. wspólnie przez EPO i EUIPO, dotyczące praw własności intelektualnej i wyników przedsiębiorstw w Unii Europejskiej,
 - uwzględniając przeprowadzoną przez Komisję ocenę prawodawstwa UE dotyczącego ochrony wzorów,
 - uwzględniając konkluzje Rady ustanawiające priorytety UE w zakresie zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości w ramach platformy EMPACT na lata 2022–2025,
 - uwzględniając zleconą przez Parlament Europejski szczegółową analizę pt. „Standard Essential Patents and the Internet of Things” [Patenty konieczne dla spełnienia normy a internet rzeczy] ze stycznia 2019 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2015 r. w sprawie dążenia do odnowy konsensusu w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: plan działania UE⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2020 r. w sprawie praw własności intelektualnej w dziedzinie rozwoju technologii sztucznej inteligencji⁽¹¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie wyzwań stojących przed organizatorami wydarzeń sportowych w środowisku cyfrowym⁽¹²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 października 2015 r. w sprawie możliwego rozszerzenia ochrony oznaczeń geograficznych Unii Europejskiej na produkty nierolnicze⁽¹³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie unijnej strategii w zakresie zdrowia publicznego po pandemii COVID-19⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Rozwoju, Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Kultury i Edukacji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0284/2021),
- A. mając na uwadze, że zrównoważona ochrona i egzekwowanie praw własności intelektualnej mają zasadnicze znaczenie dla gospodarki europejskiej, a także dla odbudowy i odporności UE, zwłaszcza w obliczu pandemii COVID-19;
- B. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 unaoczniała znaczenie polityki w dziedzinie ochrony własności intelektualnej, ponieważ pokazała, że potrzebne są skuteczne środki mające na celu rozwiązanie problemu niedoboru szczepionek przeciwko COVID-19, stworzyła zagrożenie dla źródeł utrzymania pracowników sektora kultury i sektora kreatywnego i doprowadziła do pozbawienia ich środków do życia;

⁽⁸⁾ Dz.U. L 289 z 28.10.1998, s. 28.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 3 z 5.1.2002, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 25.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 129.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0236.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 349 z 17.10.2017, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 102.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

- C. mając na uwadze, że inwestycje w kapitał niematerialny w znacznie mniejszym stopniu ucierpiały w wyniku kryzysu gospodarczego z 2008 r., co pokazuje potencjał aktywów własności intelektualnej w tworzeniu stabilności gospodarczej i wzroście gospodarczym, a także pozytywną korelację między własnością praw własności intelektualnej a jakością i stabilnością zatrudnienia; mając na uwadze, że badania pokazują, iż przedsiębiorstwa korzystające z praw własności intelektualnej rozwijają się szybciej, są bardziej odporne na pogorszenie koniunktury gospodarczej, zwiększają swoją wartość i wzmacniają swoją pozycję na jednolitym rynku; mając na uwadze, że fakty te wskazują również na to, że ważne jest zachęcanie MŚP do ochrony i posiadania praw własności intelektualnej oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;
- D. mając na uwadze, że liczba rejestracji własności intelektualnej nieznacznie wzrosła w pierwszych miesiącach 2021 r. w porównaniu z tym samym okresem w 2020 r.; mając na uwadze, że trwała cyfrowa odbudowa gospodarki po pandemii COVID-19 mogłaby opierać się na prawach własności intelektualnej; mając na uwadze, że podczas obecnej pandemii COVID-19 system wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych (RAPEX) zarejestrował alarmującą, najwyższą w historii liczbę ostrzeżeń;
- E. mając na uwadze, że liczba rejestracji własności intelektualnej stale rośnie, a jednolity rynek pozostaje rozdrobniony w wyniku różnic w przepisach krajowych; mając na uwadze, że ciągle potrzebne są równoległe krajowe procedury zatwierdzania i rozstrzygania sporów dotyczących patentów europejskich; mając na uwadze, że nadal istnieją luki, w szczególności w zakresie egzekwowania prawa, które mogą utrudniać rozwój przedsiębiorstw, w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), ograniczać dostęp konsumentów do innowacyjnych i bezpiecznych produktów oraz uniemożliwiać reagowanie na wyzwania społeczne za pomocą innowacji;
- F. mając na uwadze, że sektory oparte na wiedzy są źródłem wzrostu i dobrobytu; mając na uwadze, że w latach 2012–2016 wygenerowały one prawie 30 % wszystkich miejsc pracy i prawie 45 % całkowitej działalności gospodarczej (PKB) w UE, jak wykazano w sprawozdaniu z analizy branżowej z 2019 r. sporządzonym przez Europejski Urząd Patentowy (EPO) i Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) ⁽¹⁵⁾; mając na uwadze, że sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej odpowiadają za 93 % całkowitego eksportu towarów z UE do pozostałych części świata;
- G. mając na uwadze, że własność intelektualna jest prawem podstawowym zgodnie z art. 17 Karty;
- H. mając na uwadze, że rozwój i postęp sektorów opartych na wiedzy zależy w znacznym stopniu od zasad regulujących prawa własności intelektualnej, a zwłaszcza od zapewnienia skutecznej ochrony przez skuteczne przepisy dotyczące patentów, znaków towarowych, wzorów, praw autorskich i praw pokrewnych, oznaczeń geograficznych i ochrony odmian roślin, jak również przez właściwe i zharmonizowane stosowanie zasad dotyczących ochrony tajemnic przedsiębiorstwa;
- I. mając na uwadze, że systemy własności intelektualnej przyczyniają się do opracowywania nowych leków, a zachęty związane z własnością intelektualną mają istotne znaczenie dla zapewnienia skutecznego dostępu do leków po przystępnych cenach; mając na uwadze, że nowe leki muszą być spójne z międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka, międzynarodowym prawem publicznym i wymogami w zakresie zdrowia publicznego;
- J. mając na uwadze, że europejscy innowatorzy są liderami w dziedzinie zielonych technologii, posiadając znaczną część zielonych patentów i silne portfele własności intelektualnej w takich technologiach jak dostosowywanie się do zmiany klimatu, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, uzdatnianie wody i oczyszczanie ścieków;
- K. mając na uwadze, że istnieje potrzeba promowania waloryzacji i wykorzystania badań i rozwoju w Europie, czego przykładem jest fakt, że w dziedzinie sztucznej inteligencji jedynie mniejszość podmiotów składających wnioski patentowe na całym świecie to Europejczycy, mimo że znaczny odsetek wartościowych publikacji na temat sztucznej inteligencji pochodzi z Europy;

Uwagi ogólne

1. popiera Komisję w realizacji celów jej planu działania w zakresie własności intelektualnej z listopada 2020 r., ponieważ silna, zrównoważona i solidna ochrona praw własności intelektualnej na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym, która umożliwia zwrot z inwestycji, ma szczególne znaczenie dla odbudowy gospodarczej i społecznej po pandemii COVID-19 oraz dla długoterminowej odporności na COVID-19 i inne globalne kryzysy, tak aby UE mogła reagować na kryzysy w sposób sprawny i zgodnie z zasadami rozporządzenia (UE) 2021/241 ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽¹⁶⁾, zapewnia pewność prawa i zgodność z przepisami europejskimi, a także umożliwia stworzenie cyfrowej i konkurencyjnej w skali światowej zrównoważonej gospodarki w Europie, w której innowacje służą również przyczynianiu się do wspólnego dobra społeczeństwa;

⁽¹⁵⁾ EPO-EUIPO, *Sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej a wyniki gospodarcze w UE: sprawozdanie z analizy branżowej*, wydanie trzecie, wrzesień 2019 r.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

2. przyznaje, że ochrona praw własności intelektualnej zachęca do działalności twórczej, wynalazczej i innowacyjnej, a tym samym umożliwia jak największej liczbie osób korzystanie z takiej działalności; zauważa, że działalność ta umożliwia wynalazcom, innowatorom i autorom uzyskanie wynagrodzenia za ich twórcze przedsięwzięcia; wzywa Komisję, aby nadal wspierała zdolności europejskich przedsiębiorstw do wprowadzania innowacji w oparciu o kompleksowy system własności intelektualnej, aby utrzymać skuteczną ochronę prowadzonych przez nie inwestycji w badania i rozwój, zapewnić godziwe dochody dzięki licencjonowaniu, nadal rozwijać standardy otwarte w zakresie technologii wspierające konkurencję i wybór, a także zapewnić udział przemysłu UE w rozwoju kluczowych technologii na szczeblu globalnym;

MŚP a ochrona własności intelektualnej

3. podkreśla, że prawa własności intelektualnej przynoszą wiele korzyści małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) oraz mikroprzedsiębiorstwom; podkreśla, że sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej oferują stanowiska pracy lepszej jakości, z lepszymi warunkami pracy i wyższym wynagrodzeniem; zauważa, że MŚP będące właścicielami praw własności intelektualnej generują do 68 % wyższe dochody na pracownika i wypłacają wynagrodzenia o 20 % wyższe niż MŚP, które właścicielami nie są; jest w związku z tym zaniepokojony faktem, że wiele MŚP ma trudności z określeniem własnej strategii w zakresie własności intelektualnej i z zarządzaniem swoimi prawami własności intelektualnej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje bony własności intelektualnej, IP Scan i inne inicjatywy Komisji i EUIPO, aby wspierać proste procedury rejestracji i niskie opłaty administracyjne dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP oraz pomagać im w jak najlepszym wykorzystaniu ich własności intelektualnej; zwraca się do Komisji, EPO i EUIPO o rozważenie rozszerzenia tych inicjatyw na wszelkiego rodzaju aktywa własności intelektualnej oraz o określenie dalszych środków mających na celu promowanie korzyści wynikających z rejestracji praw własności intelektualnej dla rozwoju działalności MŚP;

4. jest przekonany, że wsparcie dla MŚP, w tym środki finansowe i niefinansowe, jest właściwym sposobem zapewnienia im lepszej wiedzy i ułatwienia im dostępu do praw własności intelektualnej, oraz że instrumenty finansowe i prawne Unii mają w tym względzie ogromne znaczenie; w związku z tym wzywa Komisję i EUIPO do dalszego wdrażania środków wspierających zarządzanie własnością intelektualną dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw podczas odbudowy gospodarczej, w tym do zapewnienia punktu kompleksowej obsługi dostępu do informacji i powiązanych usług oraz doradztwa na temat własności intelektualnej; podkreśla, że wsparcie to przyczyni się do pobudzenia i promowania wszystkich krajowych i regionalnych inicjatyw członków Sieci Własności Intelektualnej Unii Europejskiej (EUIPN);

5. wyraża zaniepokojenie faktem, że chociaż wartości niematerialne i prawne są jednymi z najcenniejszych aktywów, tylko niewiele europejskich MŚP jest świadomych tego faktu i wykorzystuje swoje prawa własności intelektualnej przy ubieganiu się o dostęp do finansowania; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym zapowiadane Europejskie Centrum Informacji o Własności Intelektualnej jako jeden z wielu środków, który zapewni, by Europa w większym stopniu korzystała z wartości wiedzy, którą nasze przedsiębiorstwa nieustannie tworzą, rozwijają i którą się dzielą, oraz by były one wyposażone w niezbędne narzędzia i informacje umożliwiające bardziej aktywne zarządzanie tymi aktywami; podkreśla, że wzory użytkowe dostarczają szybkiej i taniej ochrony wynalazków technicznych i są bardzo atrakcyjne dla MŚP; dlatego zachęca państwa członkowskie, które jeszcze nie oferują tego narzędzia, do jego wprowadzenia i wzywa Komisję, aby rozważyła możliwość wprowadzenia ochrony wzoru użytkowego na szczeblu unijnym, który jest obecnie niedostępny;

Pakiet dotyczący jednolitego patentu

6. podkreśla, że pakiet dotyczący jednolitego patentu, który obejmuje patent europejski o jednolitym skutku (jednolity patent) i Jednolity Sąd Patentowy (JSP), ma na celu doprowadzenie do tego, by ochrona patentowa stała się skuteczniejsza, a rozstrzygnięcie sporów w całej Europie zrozumiałe dzięki uniknięciu równoległych postępowań w państwach członkowskich, oraz mniej kosztowne dzięki zmniejszeniu kosztów prawnych, a także dostępniejsze i skuteczniejsze, zwiększając tym samym pewność prawa; zwraca się zatem do uczestniczących państw członkowskich, które jeszcze tego nie uczyniły, aby podjęły dalsze działania na rzecz jak najszybszej ratyfikacji protokołu do Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego w sprawie tymczasowego stosowania lub w inny sposób oświadczyły, że są związane protokołem w sprawie tymczasowego stosowania w celu umożliwienia szybkiego rozpoczęcia funkcjonowania pakietu dotyczącego jednolitego patentu;

7. podkreśla, że jednolity patent stanowi dodatkową możliwość równoległą do patentów krajowych i zachęca państwa członkowskie, które jeszcze nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy na rzecz utworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej lub jeszcze nie przystąpiły do Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, do kontynuowania procesu zmierzającego do pełnego uczestnictwa; przypomina, że innowacyjne MŚP korzystają ze spójnego europejskiego systemu patentowego, i podkreśla, że Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego i jego regulamin stanowią starannie wyważone rozwiązanie odzwierciedlające podstawowe zasady Unii, takie jak proporcjonalność, elastyczność, uczciwość i sprawiedliwość; odnotowuje obniżki opłat i zwrot opłat dla MŚP w ramach regulaminu JSP;

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

8. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie na mocy art. 35 Porozumienia w sprawie JSP punktu kompleksowej obsługi w ramach systemu alternatywnych metod rozwiązywania sporów, który nie koliduje z obecnymi systemami krajowymi, tak aby nie podważać prawa stron do korzystania z wymiaru sprawiedliwości; zwraca się do państw członkowskich o umożliwienie szybkiego uruchomienia centrum arbitrażu i mediacji w sprawach patentowych oraz wzywa Komisję do oceny, czy centrum to mogłoby w perspektywie średnio- lub długoterminowej rozwiązywać wszystkie spory dotyczące własności intelektualnej; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki, jakie podejmują państwa członkowskie, aby znaleźć odpowiednie rozwiązania w obliczu skutków brexitu;

Dodatkowe świadectwa ochronne

9. podkreśla, że system dodatkowego świadectwa ochronnego (SPC) w UE, choć ma duże znaczenie praktyczne, cierpi na fragmentarycznym wdrażaniu w państwach członkowskich; wzywa Komisję do wydania wytycznych dla państw członkowskich i zajęcia się tą fragmentaryzacją, w tym przez wnioski ustawodawcze oparte na wyczerpującej ocenie skutków;

10. przyznaje, że pakiet dotyczący jednolitego patentu nie przewiduje jednolitego tytułu SPC, i wzywa państwa członkowskie, aby poparły ustanowienie takiego tytułu jako logicznego rozszerzenia jednolitej ochrony patentowej;

11. wobec braku jednolitego tytułu SPC zwraca się do Komisji, aby zapewniła spójność między przyszłym jednolitym patentem a obecnymi systemami SPC w UE poprzez wyjaśnienie, że krajowe SPC mogą być wydawane przez krajowe urzędy patentowe na podstawie jednolitego patentu;

12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja pragnie ocenić potencjalny wpływ wniosku w sprawie jednolitego SPC; zauważa, że wprowadzenie jednolitego tytułu SPC z warunkiem zawieszającym zależnym od formalnej decyzji na szczeblu krajowym mogłoby nastąpić nawet przed wejściem w życie jednolitego patentu, i sugeruje w związku z tym, aby rozważyć rozszerzenie mandatu EPO, tak aby rozpatrywanie wniosków o wydanie SPC mogło odbywać się na podstawie ujednoczonych zasad;

13. zwraca uwagę, że niewydolność procedur przyznawania SPC utrudnia działalność innowatorom i producentom, co ostatecznie szkodzi równemu dostępowi pacjentów do leczenia, oraz że istnienie równych reguł gry dla wytwórców leków generycznych i biopodobnych w Unii ma zasadnicze znaczenie; podkreśla w związku z tym, że należy skutecznie przeciwdziałać nadużyciom związanym z wydzielonymi zgłoszeniami patentowymi i powiązaniem patentowymi; przypomina, że innowacje powinny odpowiadać najpilniejszym potrzebom społeczeństwa i że w tym kontekście należy wspierać terminowe dostawy leków, w tym leków generycznych i biopodobnych, a także ich przystępność cenową i szybką dostępność; podkreśla, że ewentualny przegląd tzw. reguły Bolara, która umożliwia przeprowadzanie badań na produktach opatentowanych w celu wsparcia wniosków o dopuszczenie do obrotu leków generycznych i biopodobnych, bez uznawania ich za naruszenie praw patentowych lub SPC dla produktów leczniczych, a także skuteczne i natychmiastowe wejście na rynek po wygaśnięciu praw patentowych i SPC, może mieć miejsce wyłącznie po przeprowadzeniu kompleksowej oceny skutków;

14. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają publiczne inwestycje w badania i rozwój, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły pełną przejrzystość wyników badań i rozwoju w sektorze farmaceutycznym finansowanych ze środków publicznych, tak aby warunki udzielania patentów i licencji gwarantowały zwrot z inwestycji publicznych w zakresie zdrowia publicznego;

Patenty niezbędne do spełnienia normy

15. przyznaje, że informacje na temat istnienia, zakresu i znaczenia patentów niezbędnych do spełnienia normy są ważne, aby negocjacje licencyjne były uczciwe i umożliwiały potencjalnym użytkownikom norm określenie skali ich zależności od patentów niezbędnych do spełnienia normy oraz zidentyfikowanie potencjalnych licencjodawców; zauważa, że chociaż w większości przypadków negocjacje między zainteresowanymi stronami odbywają się w dobrej wierze, patenty niezbędne do spełnienia normy są często przedmiotem sporu; proponuje Komisji, by przeanalizowała ewentualne zachęty do prowadzenia negocjacji, które pozwolą uniknąć sporów sądowych, ponieważ dzięki temu uniknie się kosztów towarzyszących sporom i ograniczy inne związane z nimi problemy;

16. podkreśla, że wiele wniosków patentowych zgłoszonych w organizacjach opracowujących normy w trakcie opracowywania norm jako zasadnicze może ostatecznie nie mieć zasadniczego znaczenia dla normy ostatecznie przyjętej lub po udzieleniu patentu, oraz że odpowiedni, rzeczywiście niezależny i przejrzysty mechanizm kontroli zwiększyłby przejrzystość i pewność prawa; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje badanie pilotażowe dotyczące oceny adekwatności patentów niezbędnych do spełnienia normy⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej, *Pilot study for essentiality Assessment of Standard Essential Patents* [Badanie pilotażowe dotyczące oceny adekwatności patentów niezbędnych do spełnienia normy], 2020 r.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

17. zwraca się do Komisji o dalsze zbadanie, wraz z odpowiednimi podmiotami, wymogów dotyczących niezależnego, neutralnego i przejrzystego systemu kontroli niezbędności przeprowadzanych przez strony trzecie poprzez określenie zapotrzebowania, ocenę wpływu i określenie roli, jaką w tym kontekście mogłyby odegrać zasoby takie jak nowe technologie (np. sztuczna inteligencja i związane z nią technologie) lub wiedza techniczna wniesiona przez Europejski Urząd Patentowy, a także zwraca się o wykorzystanie zdobytej wiedzy jako wkładu w inicjatywę ustawodawczą w sprawie patentów niezbędnych do spełnienia normy przewidzianą na początek 2022 r., w oparciu o odpowiednie oceny wpływu;

18. uznaje znaczenie zrównoważonego systemu licencjonowania w przypadku patentów niezbędnych do spełnienia normy i podkreśla znaczenie stabilnych, skutecznych i sprawiedliwych zasad w tym zakresie; podkreśla, że „sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminacyjne warunki” (FRAND) są niejasnymi terminami prawnymi, które obejmują niepewność prawa, i wzywa Komisję do monitorowania rozwoju sytuacji w branży oraz do zapewnienia większej jasności w odniesieniu do różnych aspektów FRAND, a także orzecznictwa w tej dziedzinie, w tym poprzez wyznaczenie w tym celu obserwatorium (centrum kompetencji); przypomina o poprzednim apelu Parlamentu do Komisji o publikowanie rocznych sprawozdań wykazujących faktyczne przypadki niezgodności z FRAND i przypadki „patent hold-up” oraz „patent hold-out”;

19. podkreśla znaczenie zwiększenia przejrzystości baz danych organizacji opracowujących normy (SDO) i wzywa te organizacje, aby zaktualizowały ich system zgłoszeń i bazy danych; podkreśla w tym kontekście art. 9 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1257/2012⁽¹⁸⁾, który stanowi, że zadaniem Europejskiego Urzędu Patentowego jest przyjmowanie i rejestrowanie zobowiązań licencyjnych podjętych przez właściciela patentu jednolitego w międzynarodowych organach normalizacyjnych; wzywa Komisję do dalszego obserwowania zachowania przedsiębiorstw z państw trzecich w międzynarodowych organach normalizacyjnych, które w połączeniu z ostatnimi decyzjami zagranicznych sądów stawiają europejskie przedsiębiorstwa w bardzo niekorzystnej sytuacji, osłabiając konkurencyjność europejskiego rynku;

20. zwraca uwagę na znaczenie przejrzystości i potrzebę proaktywnego dostarczania niezbędnych informacji z wyprzedzeniem podczas udzielania licencji na standardowe patenty na warunkach FRAND, tak aby zapewnić sprawiedliwy wynik negocjacji prowadzonych w dobrej wierze między stronami; podkreśla, że kwestia, czy posiadacz patentu niezbędnego do spełnienia normy może wybrać poziom licencjonowania w łańcuchu dostaw lub czy każde przedsiębiorstwo w łańcuchu wartości musi mieć dostęp do licencji, nie została jeszcze wyjaśniona, i dlatego zwraca się do Komisji o współpracę z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu znalezienia podejścia do tej kwestii i uwzględnienia jej;

21. podkreśla wartość istniejących dobrowolnych inicjatyw branżowych mających na celu ułatwienie licencjonowania SEP na potrzeby internetu rzeczy, takich jak pule licencyjne, które skupiają zdecydowaną większość europejskich i międzynarodowych twórców technologii komórkowych;

Oznaczenia geograficzne

22. przypomina, że około 3 300 produktów jest chronionych przez UE jako oznaczenia geograficzne oraz że roczna wartość wszystkich tych produktów wzrosła do ponad 75 mld EUR, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę i działania na rzecz wzmocnienia, modernizacji, usprawnienia i lepszego egzekwowania systemu oznaczeń geograficznych dla produktów rolnych, żywności, win i napojów spirytusowych, aby uczynić go bardziej precyzyjnym i skutecznym, ponieważ oznaczenia te przyczyniają się do tworzenia i ochrony wysokiej jakości miejsc pracy, promowania zrównoważonego rozwoju społecznego, środowiskowego i gospodarczego na obszarach wiejskich oraz do wspierania europejskiej różnorodności kulturowej;

23. uważa, że kwestia obciążeń administracyjnych spoczywających na producentach w związku z rejestracją i zmianą specyfikacji dla oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz zarządzaniem nimi powinna znajdować się w centrum przyszłych dyskusji; przypomina, że w trakcie przeglądu reformy wspólnej polityki rolnej uproszczono i usprawniono procedury zmian w specyfikacji oznaczeń geograficznych w odniesieniu do produktów sektora wina i produktów rolno-spożywczych oraz że należy wzmacniać to podejście w przyszłości;

24. przypomina, że według szacunków w niektórych krajach afrykańskich nasiona pochodzące z gospodarstw rolnych zaspokajają ponad 80 % łącznego zapotrzebowania rolników na materiał siewny; wzywa UE do wspierania systemów praw własności intelektualnej, które sprzyjają rozwojowi dostosowanych lokalnie odmian nasion i materiału siewnego z rozmnożeń własnych, zgodnie z postanowieniami Międzynarodowego traktatu o zasobach genetycznych roślin dla żywienia i rolnictwa oraz art. 19 deklaracji ONZ w sprawie praw ludności wiejskiej i innych osób pracujących na obszarach wiejskich;

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 361 z 31.12.2012, s. 1).

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

25. uważa, że konieczna jest ochrona praw własności intelektualnej w taki sposób, aby promować badania naukowe i innowacje, w szczególności z myślą o wprowadzeniu bardziej odpornych odmian w celu radzenia sobie ze zmianą klimatu, aby osiągnąć zrównoważone i agroekologiczne modele rolnictwa, które chronią zasoby naturalne i uwzględniają potencjał niechronionego materiału rozmnożeniowego i materiału niejednorodnego w sektorze ekologicznym; podkreśla, że prawa do ochrony odmian roślin mają zasadnicze znaczenie i wymagają silnego i możliwego do wyegzekwowania systemu ochrony w UE i w związku z tym podkreśla ważną rolę wspólnotowych systemów ochrony odmian roślin oraz Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin; zwraca uwagę, że prawa własności intelektualnej muszą również przyczynić się do bezpieczeństwa żywnościowego oraz odporności i konkurencyjności unijnego modelu rolno-spożywczego;

26. podkreśla, że należy podjąć dalsze starania w celu zwiększenia przejrzystości w odniesieniu do statusu i zdolności patentowej materiału biologicznego; zauważa, że należy zapewnić hodowcom odpowiedni dostęp do informacji dotyczących materiału biologicznego, który zamierzają stosować w procesie hodowli roślin; podkreśla, że Komisja powinna wprowadzić nowe metody skutecznej konsultacji i wymiany informacji; sprzeciwia się wszelkiemu patentowaniu żywych zwierząt;

27. uważa, że uznanie oznaczeń geograficznych dla produktów nierolniczych jest istotne z punktu widzenia priorytetów opracowywanych programów UE, w tym strategii przemysłowej, poprzez rozwijanie krótkich łańcuchów dostaw, jak również Zielonego Ładu, przez wspieranie produktów wytwarzanych lokalnie z większą identyfikowalnością i przejrzystością w zakresie pochodzenia produktu i zastosowanych procesów produkcyjnych;

28. popiera inicjatywę Komisji dotyczącą ustanowienia, na podstawie dokładnej oceny skutków, skutecznej i przejrzystej unijnej ochrony *sui generis* oznaczeń geograficznych dla produktów nierolniczych, które identyfikują produkt jako pochodzący z terytorium państwa członkowskiego lub regionu, lub miejsca na tym terytorium, jeżeli pewna jakość, reputacja lub inna cecha produktu jest przypisywana zasadniczo pochodzeniu geograficznemu tego produktu, tak aby dostosować się między innymi do Aktu geneńskiego Porozumienia lizbońskiego w sprawie nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, który został podpisany przez UE i który przewiduje możliwość ochrony oznaczeń geograficznych zarówno dla produktów rolnych, jak i nierolniczych; oczekuje, że Komisja jak najszybciej, a najpóźniej do końca 2021 r., przedstawi wniosek ustawodawczy w tej sprawie;

29. podkreśla, że wprowadzenie unijnego systemu ochrony *sui generis* oznaczeń geograficznych dla produktów nierolniczych powinno być korzystne dla konsumentów jeśli chodzi o ułatwienie poznania oznaczeń autentyczności produktów, powinno mieć pozytywny wpływ gospodarczy na mikroprzedsiębiorstwa i MŚP poprzez pobudzenie konkurencyjności, a także ogólny wpływ na zatrudnienie, rozwój i turystykę na obszarach wiejskich i mniej rozwiniętych, co może w szczególności pomóc w odbudowie UE po kryzysie związanym z COVID-19; uważa, że taka ochrona *sui generis* oznaczeń geograficznych niezwiązanych z rolnictwem ułatwiłaby także dostęp do rynków państw trzecich za pośrednictwem umów handlowych UE; uważa jednakże, że system musi przewidywać niezbędne zabezpieczenia, w tym skuteczne i przejrzyste mechanizmy stosowania i sprzeciwu;

30. zauważa, że obecna ochrona znaków towarowych w UE nie pozwala producentom na poświadczenie związku między jakością a pochodzeniem geograficznym i że niektóre państwa członkowskie ustanowiły już krajowe systemy ochrony *sui generis* dla oznaczeń geograficznych produktów nierolniczych z powodu braku zharmonizowanego systemu ochrony, co prowadzi do fragmentacji na rynku i niepewności prawa, a także wywołuje skutki ze szkodą dla producentów; jest zdania, że zharmonizowana ochrona na szczeblu Unii zapewniłaby niezbędną pewność prawa wszystkim podmiotom, a także gwarancję pozwalającą uniknąć naruszeń praw własności intelektualnej w odniesieniu do produktów przemysłowych i rzemieślniczych, tak aby UE mogła lepiej chronić swoje interesy na szczeblu międzynarodowym;

31. proponuje, aby powierzyć EUIPO odpowiedzialność za ustanowienie rejestru oznaczeń geograficznych niezwiązanych z rolnictwem w celu zapewnienia ich jednolitego badania i jednakowej ochrony w całej Unii;

Przegląd prawodawstwa UE dotyczącego ochrony wzorów

32. podkreśla, że obecny system ochrony wzorów na szczeblu UE został ustanowiony 20 lat temu i należy dokonać jego przeglądu; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do dokonania nowelizacji unijnych przepisów w zakresie ochrony wzorów w celu lepszego wspierania przejścia na gospodarkę cyfrową, zrównoważoną i ekologiczną; wzywa Komisję do zaktualizowania procedury rejestracji, aby umożliwić łatwiejszą i mniej obciążającą ochronę nowych form wzorów, takich jak graficzne interfejsy użytkownika, wzory wirtualne i animowane, czcionki i ikony, oraz tych, które mają znaczenie w związku z nowymi osiągnięciami i technologiami, jak również do dalszej harmonizacji procedur składania wniosków i unieważniania w państwach członkowskich;

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

33. zauważa, że ochrona wzorów dla części używanych do naprawy złożonych produktów jest tylko częściowo zharmonizowana; zwraca uwagę, że niektóre państwa członkowskie wprowadziły już do swoich przepisów „wyjątek dotyczący części zamiennych” lub „klauzulę naprawy”, umożliwiające wytwarzanie i sprzedaż części składowych złożonych produktów bez naruszania praw własności intelektualnej; zauważa, że prowadzi to do fragmentacji rynku wewnętrznego i niepewności prawa; w związku z tym wzywa Komisję do uwzględnienia w swoim przyszłym wniosku „klauzuli naprawy”, która przyczyni się do wspierania przejścia na bardziej zrównoważoną i ekologiczną gospodarkę oraz zapobiegnie zakłóceniom konkurencji;

34. jest zdania, że unijny system ochrony wzorów powinien zostać dostosowany do systemu znaków towarowych UE, aby umożliwić właścicielom wzorów zapobieganie wprowadzaniu na obszar celny UE towarów naruszających wzory, ponieważ prawa związane z znakami towarowymi są egzekwowalne w odniesieniu do naruszających wzory towarów, które przewożone są w tranzycie przez terytorium UE, natomiast prawa związane z wzorami nie są możliwe do wyegzekwowania; wzywa Komisję, aby wypełniła tę lukę podczas przeglądu przepisów dotyczących projektowania i umożliwiła właścicielom marek powstrzymanie tranzytu podrobionych wzorów przez terytorium UE;

35. jest przekonany, że ochrona wzorów powinna być oferowana w jednolity sposób na całym jednolitym rynku, i sugeruje Komisji, aby rozważyła dostosowanie dyrektywy w sprawie wzorów i rozporządzenia w sprawie wzorów wspólnotowych w celu stworzenia większej pewności prawa;

Zwalczanie naruszeń praw własności intelektualnej

36. zwraca uwagę, że podrobione towary, takie jak na przykład podrobione leki lub podrobione środki ochrony indywidualnej lub maski ochronne w kontekście kryzysu zdrowotnego, takiego jak pandemia COVID-19, stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa obywateli UE i mogą powodować poważne szkody dla zdrowia publicznego; twierdzi, że choć działania w dziedzinie nadzoru rynku mają na celu ochronę ogólnego interesu publicznego, a podrabiane produkty odnoszą się do ochrony prywatnych praw własności intelektualnej, istnieje ścisły związek między podrabianymi produktami a zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów;

37. podkreśla, że w 2016 r. towary podrobione stanowiły do 6,8 % przywozu do UE (121 mld EUR) oraz że ich dostępność na jednolitym rynku spowodowała bezpośrednie straty w sprzedaży o wartości 50 mld EUR i bezpośrednią utratę blisko 416 tys. miejsc pracy w latach 2013–2017⁽¹⁹⁾; zwraca uwagę, że naruszenie praw własności intelektualnej wiąże się z niskim poziomem ryzyka zarówno pod względem prawdopodobieństwa wykrycia, jak i sankcji w przypadku wykrycia; apeluje do państw członkowskich, by wraz z Komisją, organami celnymi, Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), Interpolem i organami ścigania koordynowały strategię i opracowały skuteczne i odstraszające sankcje, w szczególności w celu ograniczenia ilości niebezpiecznych produktów dostępnych dla odbiorców oraz zwalczania podrabiania i piractwa, zwłaszcza gdy są one związane z przestępczością zorganizowaną;

38. ubolewa nad tym, że internet jest w znacznym stopniu wykorzystywany do dystrybucji podrabianych produktów i usług naruszających prawa własności intelektualnej, co ma istotne negatywne skutki dla przemysłu wytwórczego UE, a także dla sektora kultury, sektora kreatywnego i sportu; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący aktu prawnego o usługach cyfrowych; podkreśla fakt, że zasada „znaj swojego klienta biznesowego” i system zaufanych podmiotów sygnalizujących w znacznym stopniu przyczyniłyby się do walki z podrabianiem towarów oraz że sztuczna inteligencja (AI) i łańcuch bloków mogłyby odegrać ważną rolę w wykrywaniu podrabianych i pirackich towarów dostępnych w internecie, a także przyczynić się do lepszego egzekwowania praw własności intelektualnej w całym łańcuchu dostaw; w związku z tym popiera wykorzystanie nowych technologii do zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej i z zadowoleniem przyjmuje oparte na dowodach publikacje opracowane przez obserwatorium EUIPO w tym zakresie;

39. dostrzega duży potencjał technologii blockchain w zakresie rejestracji i ochrony praw własności intelektualnej; podkreśla, że systemy blockchain mogą pomóc w zabezpieczeniu łańcucha dostaw poprzez identyfikowalność, zapewniając bezpieczeństwo i chroniąc każdy krok przed zagrożeniami związanymi z podrabianiem na każdym poziomie łańcucha dostaw; zauważa, w szczególności w odniesieniu do rejestracji praw własności intelektualnej, potrzebę przyjęcia przez Urzędy ds. Własności Intelektualnej norm technicznych dla swoich rozwiązań blockchain w celu umożliwienia interoperacyjności; podkreśla, że sztuczna inteligencja i powiązane technologie stosowane w procedurze rejestracji w celu przyznania praw własności intelektualnej nie mogą zastąpić przeglądu dokonywanego przez człowieka w poszczególnych przypadkach, aby zapewnić jakość i sprawiedliwość decyzji;

⁽¹⁹⁾ EUIPO, 2020, Sprawozdanie o stanie naruszeń praw własności intelektualnej: średnie dane roczne, 2013–2017.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

40. zwraca uwagę na związek między przestępczością dotyczącą własności intelektualnej a zorganizowaną i poważną przestępczością międzynarodową; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o ponownym umieszczeniu naruszeń praw własności intelektualnej w wykazie priorytetów UE w zakresie zwalczania przestępczości w ramach europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT) na nadchodzący cykl 2022–2025 i zwraca się do Rady o utrzymanie ich w tym wykazie oraz o zacieśnienie współpracy transgranicznej między organami krajowymi, EUIPO, Europolem, Agencją UE ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF);

41. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza przedstawić unijny zestaw narzędzi służących zwalczaniu podrabiania produktów w celu usprawnienia współpracy między uprawnionymi, organami publicznymi, organami ścigania na szczeblu krajowym i unijnym oraz pośrednikami przez dalsze doprecyzowanie ról i obowiązków, w celu ułatwienia skutecznej wymiany informacji i danych między kluczowymi podmiotami, promując stosowanie nowych narzędzi i zwalczając podrabianie produktów; wzywa Komisję do podjęcia konkretnych działań w celu monitorowania umyślnego naruszania praw własności intelektualnej, również tam, gdzie takie naruszenie jest wykorzystywane w złej wierze jako zamierzona strategia handlowa, oraz dążenia do większej kontroli i współpracy między transgranicznymi agencjami celnymi w zwalczaniu przywozu podrobionych produktów; wzywa Komisję do rozważenia utworzenia podobnego unijnego zestawu narzędzi do walki z innymi naruszeniami praw własności intelektualnej;

42. podkreśla, że do tego, aby zmienić skłonność do konsumpcji towarów i usług naruszających prawa własności intelektualnej, konieczna byłaby również długofalowa edukacja w szkołach na temat podrabiania i piractwa; wzywa zatem państwa członkowskie do współpracy z EUIPO w celu zainicjowania kampanii uświadamiających, również w dziedzinie druku 3D; przypomina, że technologia druku 3D może budzić pewne szczególne obawy prawne dotyczące wszystkich obszarów prawa własności intelektualnej, takich jak prawa autorskie, patenty, wzory, trójwymiarowe znaki towarowe i oznaczenia geograficzne;

43. apeluje do Komisji o dalszą ochronę praw własności intelektualnej i wspieranie egzekwowania w krajach spoza UE, w tym poprzez zwiększenie środków finansowych na ukierunkowane unijne programy współpracy technicznej, takie jak trzy prowadzone obecnie programy współpracy dotyczące własności intelektualnej (IP Key) z Chinami, Azją Południowo-Wschodnią i Ameryką Łacińską oraz wspólne partnerstwo z kontynentem afrykańskim w celu promowania lepszego kreowania własności intelektualnej i lepszego zarządzania nią, a także poprzez wspieranie systemów praw własności intelektualnej, które wzmacniają lokalny rozwój rolnictwa; w tym kontekście zachęca Komisję, by w oparciu o doświadczenia UE wspierała decydentów politycznych i organy egzekwowania prawa oraz dostarczała im wiedzy i wytycznych służących poprawie zdolności do zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej, a także by promowała wykonalne rozwiązania, które mogłyby znacznie obniżyć koszty i uprościć procedury uzyskiwania, utrzymywania i egzekwowania ochrony praw własności intelektualnej, oraz by informowała uprawnionych o zmieniającym się krajobrazie naruszeń i o podażu towarów podrobionych;

Nowe wyzwania dla kształtowania polityki dotyczącej własności intelektualnej

44. podkreśla, że ochrona własności intelektualnej związana z technologiami AI jest ważna i powinna być odpowiednio brana pod uwagę, oraz że chociaż obecne przepisy dotyczące ochrony wynalazków wdrażanych komputerowo za pomocą patentów mogą obejmować technologie AI, konieczne są jasne kryteria ochrony wynalazków powstałych przy pomocy technologii AI; zwraca się zatem do Komisji, aby we współpracy z Europejskim Urzędem Patentowym i EUIPO zapewniła pewność prawa w tej kwestii i uważnie śledziła ją na szczeblu międzynarodowym w ramach WIPO;

45. zachęca państwa członkowskie do bezzwłocznej transpozycji przepisów dyrektywy o prawie autorskim w sposób odzwierciedlający porozumienie osiągnięte przez współprawodawców, aby poprawić ochronę, oraz do dopuszczania wyjątków, takich jak dostęp do edukacji online i cyfrowe dziedzictwo kulturowe; wzywa Komisję do monitorowania umów dotyczących wykupu w celu zapewnienia sprawiedliwego wynagrodzenia twórców z tytułu praw autorskich; podkreśla, że brak harmonizacji przepisów dotyczących autorstwa i własności praw autorskich może prowadzić do rozbieżnych rozwiązań krajowych w odniesieniu do utworów powstałych z pomocą AI;

46. podkreśla, że mimo wysokiego poziomu harmonizacji praw własności intelektualnej w całej Europie nadal brakuje skutecznego transgranicznego egzekwowania tych praw w UE;

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

47. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji dotyczącą ułatwienia dostępu do danych i ich wykorzystywania, przy jednoczesnym zabezpieczeniu uzasadnionych interesów; zwraca uwagę, że niepotrzebne bariery nadal utrudniają badania naukowe oraz że należy dalej rozwijać solidne przestrzenie danych, aby umożliwić naukowcom znalezienie rozwiązań naukowych, w tym w warunkach szczególnych ograniczeń czasowych; podkreśla w związku z tym rolę ograniczeń praw wyłącznych i wyjątków od nich;

48. ubolewa nad faktem, że badanie Komisji z 2016 r. na temat podmiotów utrzymujących w mocy patent (PAE) w Europie⁽²⁰⁾ nie dostarczyło jasnej odpowiedzi na pytanie, czy modele biznesowe niektórych PAE, polegające na nabywaniu patentów od osób trzecich i dążące do generowania dochodów dzięki dochodzeniu praw od domniemych sprawców naruszenia poprzez nadużywanie asymetrii sądowych, wykorzystują luki w obowiązujących przepisach, a zatem stanowią problem, który należy rozwiązać; zachęca Komisję do dalszego monitorowania tej kwestii oraz do przeprowadzenia odpowiedniej dogłębnej analizy;

49. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki wszystkich państw członkowskich na rzecz zagwarantowania, że sądy będą uwzględniać zasadę proporcjonalności przy rozpatrywaniu spraw dotyczących nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk;

50. zauważa, że ochrona praw własności intelektualnej ma kluczowe znaczenie dla zachęcania do badań i produkcji innowacyjnych produktów i procesów, w tym nowych leków, ale jest przekonany, że aby przeciwdziałać globalnym kryzysom zdrowotnym, zając się kwestią dostępności niektórych produktów medycznych oraz umożliwić ratujące życie interwencje w interesie publicznym, ważne jest dobrowolne łączenie patentów, obowiązkowe licencjonowanie i stosowanie elastycznych rozwiązań przewidzianych w porozumieniu TRIPS WTO; w związku z tym wzywa Komisję do przeanalizowania i zbadania możliwych wariantów zapewnienia skuteczności i lepszej koordynacji udzielania licencji przymusowych w UE, z uwzględnieniem przypadków, w których stosowano je w Unii, przyczyn ich stosowania, warunków udzielenia licencji, jej skutków gospodarczych oraz tego, czy osiągnięto pożądany efekt;

51. podkreśla, że sprawiedliwsza dystrybucja szczepionek na całym świecie jest niezbędna do skutecznej walki z rozprzestrzenianiem się COVID-19 i mutacji wirusa wywołującego tę chorobę i że należy wspierać otwarty dostęp do szczepionek przeciwko COVID-19; zauważa, że brak dostępu do przystępnych cenowo szczepionek nadal stanowi poważne wyzwanie w krajach rozwijających się; w związku z tym wspiera Komisję i państwa członkowskie w ich staraniach na rzecz skłonienia państw spoza UE do zniesienia obowiązujących zakazów wywozu i do zwiększenia darowizn szczepionek; wzywa Komisję i państwa członkowskie do znacześniejszych wysiłków na rzecz wspierania transferu technologii i dobrowolnego udzielania licencji na prawa własności intelektualnej, aby poprawić globalny dostęp do przystępnych cenowo produktów medycznych związanych z COVID-19, usunąć ograniczenia w produkcji i niedobory w zaopatrzeniu, a także przeciwdziałać chorobom zakaźnym o charakterze endemicznym lub pandemicznym w światowej populacji;

52. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kraje najslabiej rozwinięte korzystają już z przyznanego na okres do 1 stycznia 2033 r. zwolnienia dotyczącego wdrażania postanowień TRIPS dotyczących produktów farmaceutycznych; wzywa zatem Komisję, by we współpracy z WTO wywiązała się z obietnicy podjęcia aktywnych i konstruktywnych pisemnych negocjacji na forum Światowej Organizacji Handlu w celu podjęcia prac nad stymulowaniem i wspieraniem zwiększania zdolności produkcji szczepionek w krajach rozwijających się, a także by zachęcała do dobrowolnego i szybkiego gromadzenia praw własności intelektualnej w czasach kryzysu, a także dobrowolnych licencji, oraz by zainicjowała dialog na temat istniejących przeszkód w dobrowolnym udzielaniu licencji oraz sposobów ich przewyżczenia;

53. sugeruje ustanowienie na szczeblu europejskim koordynatora ds. własności intelektualnej w celu zapewnienia całościowego i skoordynowanego podejścia do polityki UE w zakresie własności intelektualnej oraz zacieśnienia współpracy między różnymi krajowymi organami ds. własności intelektualnej, dyrekcjami generalnymi Komisji i innymi organami odpowiedzialnymi za prawa własności intelektualnej, takimi jak Europejski Urząd Patentowy, EUIPO, WIPO oraz inne odpowiednie podmioty; koordynator ds. własności intelektualnej mógłby ponadto wspierać na najwyższym szczeblu politycznym walkę z naruszeniami praw własności intelektualnej oraz podejmować w razie potrzeby inne obowiązki związane z prawami własności intelektualnej;

54. stoi na stanowisku, że konieczne jest promowanie lepszego zarządzania własnością intelektualną w społeczności zajmującej się badaniami i innowacjami w celu przekształcenia doskonałych europejskich badań w innowacje, które przyniosą korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom; podkreśla, że w tym kontekście własność intelektualna finansowana ze środków publicznych musi być wykorzystywana w sposób sprawiedliwy i skuteczny, a wyniki osiągnięte dzięki funduszom UE powinny być wykorzystywane do poprawy gospodarki UE dla dobra wszystkich;

⁽²⁰⁾ Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej, Patent Assertion Entities in Europe: Their impact on innovation and knowledge transfer in ICT markets [Podmioty zajmujące się ochroną patentową w Europie: ich wpływ na innowacje i transfer wiedzy na rynkach ICT], 2016 r.

Czwartek, 11 listopada 2021 r.

55. przypomina, że sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej generują większość działalności handlowej UE oraz że zasadnicze znaczenie ma również ochrona i egzekwowanie praw własności intelektualnej w państwach trzecich; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do dążenia do wysokiego poziomu ochrony własności intelektualnej w przyszłych umowach o wolnym handlu; zwraca się do Komisji o wezwanie do zajęcia się kwestią egzekwowania praw własności intelektualnej na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz WIPO;

56. przypomina, że do głównych wyzwań stojących przed krajami rozwijającymi się należy przejście na kolejne ogniwa globalnego łańcucha wartości przez dywersyfikację gospodarczą, co wymaga uczciwych i prorozwojowych globalnych zasad handlowych;

57. zachęca kraje rozwijające się do wzmocnienia regionalnych łańcuchów wartości oraz handlu i inwestycji wewnątrz regionów w dziedzinie zdrowia i obszarów związanych ze zdrowiem, w szczególności przez wspólne działania badawczo-rozwojowe dotyczące badań w dziedzinie medycyny oraz łączenia zasobów na szczeblu regionalnym; z niepokojem odnotowuje, że według Global Trade Alert (stan na 21 marca 2020 r.) od początku roku 54 rządy wprowadziły ograniczenia wywozu kluczowych środków medycznych; podkreśla, że zakazom eksportu kluczowych produktów w czasie światowych i regionalnych niedoborów, tak jak ma to miejsce w przypadku obecnego kryzysu pandemicznego, należy zapobiegać za pomocą regionalnych paktów handlowych;

o

o o

58. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania rezolucji Radzie i Komisji.
